

សៀវភៅមេរៀនអក្សរចាម អាចទប់ស្កាត់ទិពលឥស្លាមនិយមជ្រុលនៅកម្ពុជា

<http://khmer.voanews.com/content/cambodia-cham-textbook-may-prevent-extremism/1572855.html>

កំពង់ឆ្នាំង៖ សាន់ រ៉ូហ្វីអាស់កំពុងបង្រៀនសិស្សរបស់នាងឲ្យចេះអាននិងសរសេរអក្សរចាម នៅក្នុងថ្នាក់រៀនតូចនេះ ក្នុងភូមិចាមមួយស្ថិតនៅជាក្រុងកំពង់ឆ្នាំង។

អ្នកគ្រូវ័យ២៩ឆ្នាំរូបនេះនិយាយថា អ្នកគ្រូចង់ជួយក្មេងចាមជំនាន់ក្រោយឲ្យស្គាល់និងចេះអក្សរចាម របស់ខ្លួនឡើងវិញ ដោយសារអ្នកគ្រូអះអាងថា អក្សរនេះកំពុងបាត់បង់ទៅហើយ។

«នៅខាងខ្ញុំ គេចាប់អារម្មណ៍រៀនតែអក្សរចាវី អក្សរអាវ៉ាប់ក្នុងគម្ពីរកូអាន។ គេចាប់អារម្មណ៍រៀនតែខាងហ្នឹងទេ។ ចំណែកខាងអក្សរក.ខ. នេះគ្មានគ្រូណាមកបង្រៀនទេ។ ខ្ញុំនឹកឃើញថា ចង់ឲ្យកូនចៅជំនាន់ក្រោយដឹងថា នេះគឺជាអក្សរចាមរបស់ពួកយើងទាំងអស់គ្នា»។

សៀវភៅមេរៀន ដែលអ្នកគ្រូប្រើនៅក្នុងថ្នាក់នេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពជាអក្សរចាម។ សៀវភៅនេះក៏ត្រូវគេយកទៅបង្រៀនកូនសិស្សចាមចំនួនជាង២៧០នាក់ នៅក្នុងទីក្រុងកំពង់ឆ្នាំង ខេត្តកណ្តាល និងខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ក្រោមគម្រោងអភិរក្សកេរតំណែលជនជាតិចាមមួយ ដែលឧបត្ថម្ភថវិកាដោយស្ថានទូតអាមេរិកប្រចាំនៅកម្ពុជា។

ស្ថានទូតស.រ.អា.នៅកម្ពុជាសង្គ្រោះជីវិតភាសាចាម

ក្រុមអ្នកភូមិនៅក្នុងភូមិចាមមួយទៀតក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំងនេះ ដែលជាកន្លែងបង្រៀនអក្សរចាមដល់កូនសិស្សចាមដែរនោះ និយាយថា គម្រោងដែលឧបត្ថម្ភដោយសហរដ្ឋអាមេរិកនេះ ក៏កំពុងជួយធ្វើឲ្យរស់ឡើងវិញនូវប្រពៃណីជនជាតិចាមដែលគេបានភ្លេចបាត់ជាយូរលង់មកហើយ។

អ្នកស្រីហ្ន៎ សារីគឺជាអ្នកភូមិម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នកភូមិទាំងនេះ ដែលចេះនិយាយតែមិនចេះសរសេរអក្សរចាមរបស់ខ្លួន។

«ឃើញគេមកជួយអញ្ចឹង ខ្ញុំក៏អរថា ប្រពៃណីរបស់ខ្ញុំបានរកឡើងវិញ បានឮឈ្មោះមកវិញ»។

ប៉ុន្តែជនជាតិចាមខ្លះបានសម្តែងការសង្ស័យទៅលើគោលបំណងពិតប្រាកដ របស់អាមេរិកជុំវិញការជួយឧបត្ថម្ភការផលិតនិងបោះពុម្ពសៀវភៅមេរៀន ចាមនេះ។

កញ្ញា កែ សារ៉ាត់គឺជាសិស្សចាមម្នាក់នៅទីនេះ។

«ខ្ញុំគិតថា ប្រហែលជាពួកគេគិតថា ពួកខ្ញុំមានការអូសទាញពីខាងក្រៅច្រើនពេក ហើយ ពួកខ្ញុំអត់ទទួលយក។ ហើយពួកគាត់ចង់ឲ្យពួកខ្ញុំបានរៀនខ្ពស់ និងចេះអក្សរខ្លួនឯង»។

ក្រុមអ្នកភូមិដែលនៅអភិរក្សនិងប្រើប្រាស់អក្សរចាម ប្រតិបត្តិសាសនាស្នាមតាម ទម្រង់មួយដែលទទួលឥទ្ធិពលពីសាសនាហិណ្ឌូ ហើយលាយឡំជាមួយនឹងប្រពៃណីបុរាណ របស់ពួកគេ។

ប៉ុន្តែជនជាតិចាម ដែលកាន់សាសនាស្នាមភាគច្រើននៅកម្ពុជា បានជ្រើសយកភាសា អារ៉ាប់ ហើយបានដាក់ចេញបន្តិចម្តងៗពីទំនៀមទម្លាប់របស់ខ្លួន ទៅប្រតិបត្តិសាសនា តាមបែបអារ៉ាប់ដែលមានលក្ខណៈតឹងរឹងជាងក្រុម អ្នកអភិរក្សប្រពៃណីចាមបុរាណ។

លោក ទែ ម៉ាត់លីគឺជាអ្នកម្នាក់ ឬអ្នកដឹកនាំវិហារស្នាមមួយនៅក្នុងខេត្តកំពង់ឆ្នាំងនេះ ដែលបដិសេធ ជំនួយបរទេសណាដែលមានលក្ខខណ្ឌតម្រូវឲ្យធ្វើតាមម្ចាស់ជំនួយនោះ។

«សហរដ្ឋអាមេរិកចង់ជួយឲ្យស្គាល់ចិត្ត ឲ្យស្គាល់គំនិត ហើយចង់ឲ្យយើងមើលឃើញថា ផ្លូវ ណាមួយល្អ ផ្លូវណាអាក្រក់។ ដូច្នេះគឺអាចកាត់បន្ថយអំពើភេរវកម្មបាន»។

ប៉ុន្តែស្ថានទូតអាមេរិកនិយាយថា គម្រោងអភិរក្សកេរមរតកចាមនេះមិនពាក់ព័ន្ធនឹង កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង របស់អាមេរិកក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើភេរវកម្មនោះទេ។

មីហ្សែល ប៊ីណិតគឺជាអ្នកនាំពាក្យស្ថានទូតអាមេរិកប្រចាំនៅកម្ពុជា។

«គម្រោងកេរមរតកចាមនេះមិនទាក់ទងនឹងសាសនាទេ។ វាគ្រាន់តែជាកម្មវិធីមួយ ដែលបង្រៀនភាសានិងវប្បធម៌តែប៉ុណ្ណោះ»។

ប្រទេសកម្ពុជាមិនធ្លាប់រងគ្រោះដោយការវាយប្រហារភេរវកម្មទេ ប៉ុន្តែនៅឆ្នាំ២០០៤មាន ការវាយការណ៍អំពីគម្រោងដាក់គ្រាប់បែក បំផ្លុះស្ថានទូតអាមេរិកនិងចក្រភពអង់គ្លេស ក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ដោយក្រុមអ្នកកាន់សាសនាស្នាមមួយឈ្មោះជីម៉ា អ៊ីស្លាមីយ៉ា (Jemaah Islamiyah)។

លោកគូប ហារូនគឺជានាយកអង្គការក្តីសង្ឃឹមសម្រាប់ខ្មែរស្នាម។ លោកនិយាយថា សហគមន៍ចាមដែលកាន់សាសនាស្នាមនៅកម្ពុជា មិនដែលទទួលរងឥទ្ធិពលពីជំនួយ បរទេសណាដែលឈានទៅដល់ការប្រព្រឹត្ត អំពើភេរវកម្មនោះទេ។

«យើងមិនដែលបានគិតថា យើងទទួលឥទ្ធិពលពីអារ៉ាប់ ទៅចូលរួមខាងភេរវកម្ម ទេគឺ យើងមិនដែលបានទទួលទេ។ រហូតមកដល់ថ្ងៃនេះគឺយើងអត់ដែលទទួលបានអ្វីដូច ដែលគេនិយាយទេ។ ប្រសិនបើអារ៉ាប់គេមកជួយ ហើយបើយើងទទួលយកបាន យើង យក ដូចជាជួយកសាងសាលា ឬមន្ទីរពេទ្យ ឬជួយក្មេងកំព្រា។ អាហ្នឹងគឺជាការបរិច្ចាគ របស់ច្បាប់ស្នាម»។

លោកនិយាយបន្ថែមថា អ្នកកាន់សាសនាស្នាមដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើភេរវកម្ម ដែលគេ ធ្លាប់ឮជាហូរហែរកន្លងមកនោះគឺជាករណីភាគតិចប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនឆ្លុះបញ្ចាំង ពីការណ៍ពិតទាំងមូលនៃសាសនាស្នាមនោះទេ។